

ไม้ดอกสกุลขมิ้น (ลูกผสมปทุมมา) (*Curcuma alismatifolia* x *C. rhabdota*) พันธุ์ เออาร์เอ็มเจ 15 (ARMJ15)

ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล

1. สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน)
2. สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
3. มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ที่อยู่

1. 2003/61 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ รหัสไปรษณีย์ 10900
2. 196 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ รหัสไปรษณีย์ 10900
3. 63 หมู่ 4 ตำบลหนองหาร อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ รหัสไปรษณีย์ 50290

โทรศัพท์

1. 02-579-7435
2. 02-561-2445
3. 0-5387-3000

แหล่งที่มาและประวัติพันธุ์

สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) และมหาวิทยาลัยแม่โจ้ได้ผสมข้ามชนิดระหว่างปทุมมา (*Curcuma alismatifolia* Gagnep.) กับบัวลาย (*C. rhabdota* Siriruga & M. F. Newman) โดยอาศัยเทคนิคการช่วยชีวิตลูกผสมโดยการเพาะเลี้ยงเอ็มบริโอ (embryo rescue) ในปี พ.ศ. 2558 และได้คัดเลือกพันธุ์ ในปี พ.ศ. 2559 ณ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

ลักษณะประจำพันธุ์ทางพฤกษศาสตร์

ชนิด/ประเภท

ชื่อไทย ไม้ดอกสกุลขมิ้น (ลูกผสมปทุมมา) ชื่อวิทยาศาสตร์ *Curcuma alismatifolia* x *C. rhabdota* วงศ์ Zingiberaceae ไม้ดอกไม้ประดับ

ราก/หัว

ระบบรากฝอย (fibrous roots) และมีรากสะสมอาหาร (storage root) ซึ่งมีลักษณะบวมพองออกเป็นตุ่ม ทำหน้าที่สะสมอาหาร หัวเป็นลำต้นใต้ดิน (rhizome) มีลักษณะเป็นเหง้า ทำหน้าที่สะสมน้ำและอาหาร โดยเหง้าจะแตกออกเป็นกระจุกตามตาข้าง เส้นผ่าศูนย์กลางหัวมีขนาดประมาณ 2 - 3 เซนติเมตร มีสีน้ำตาลอ่อนถึงสีครีม

ต้น

ลำต้นเหนือดินเป็นลำต้นเทียม (pseudostem) ที่เกิดจากการอัดตัวของกาบใบ ความสูงวัดจากโคนต้นถึงปลายพุ่มใบ สูงประมาณ 70 เซนติเมตร ความกว้างทรงพุ่ม 30 - 40 เซนติเมตร

ใบ

ใบรีค่อนข้างกว้าง กว้างประมาณ 7 เซนติเมตร ยาวประมาณ 15 เซนติเมตร สีเขียวมีแถบสีแดงตรงกลางตลอดความยาวใบ ใบแผ่ตั้ง แผ่นใบเรียบหนา

ดอก/ช่อดอก

ช่อดอก แบบช่อเชิงลดแน่น (compact spike) ก้านช่อดอกแทงออกจากกลางลำต้นเทียม ความยาวช่อดอกประมาณ 60 เซนติเมตร ใบประดับส่วนล่าง (bract) มีลักษณะโค้งคล้ายถ้วยมีขีดสีน้ำตาลแดง ใบประดับส่วนบนยาวสีชมพู ป้ายด้วยสีน้ำตาลแดงตรงปลายใบประดับ ช่อดอก กว้างประมาณ 5 เซนติเมตร

ผล/เมล็ด
ลักษณะอื่น ๆ

ยาวประมาณ 10 เซนติเมตร ดอกจริงอยู่ที่ซอกใบประดับ กว้างประมาณ 1 เซนติเมตร
ยาวประมาณ 2 เซนติเมตร สีขาว ปากสีม่วง

ไม่มี (ดอกเป็นหมัน ผสมไม่ติด) ไม่มีเมล็ด

1. อายุปลูกถึงวันตัดดอก 4 - 4.5 เดือน (จากต้นกล้าเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ)
2. จำนวนหน่อต่อกอ 2 - 3 กอ และมีดอก 2 - 3 ดอกต่อกอ
3. ช่อดอกมีอายุการปักแจกันนาน 7 - 10 วัน

ไม้ดอกสกุลขมิ้น (ลูกผสมปทุมมา) พันธุ์เออาร์เอ็มเจ15 (ARMJ15)